

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0338/2013

18.10.2013

PRANEŠIMAS

ES kosmoso pramonės politika. Ekonomikos augimo potencialo kosmoso sektoriuje išnaudojimas
(2013/2092(INI))

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas

Pranešėja: Angelika Niebler

TURINYS

Puslapis

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	12
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ	13
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	17

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

ES kosmoso pramonės politika. Ekonomikos augimo potencialo kosmoso sektoriuje išnaudojimas (2013/2092(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo XIX antraštinės dalies 189 straipsnį, kadangi jis yra susijęs su politika mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bei kosmoso srityse, ir visų pirma siekdamas skatinti mokslinę ir techninę pažangą, pramonės konkurencingumą ir įgyvendinti savo politiką, Sąjunga parengia Europos kosmoso politiką,
- atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 28 d. Komisijos komunikatą „ES kosmoso pramonės politika. Ekonomikos augimo potencialo kosmoso sektoriuje išnaudojimas“ (COM(2013) 108),
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010) 2020),
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 28 d. Komisijos komunikatą „Integruota globalizacijos eros pramonės politika. Didžiausias dėmesys – konkurencingumui ir tvarumui“ (COM(2010) 614),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą „Stipresnė Europos pramonė ekonomikos augimui ir atsigavimui skatinti“ (COM(2012) 582),
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 4 d. Komisijos komunikatą „Piliečiams naudingos Europos Sąjungos kosmoso strategijos rengimas“ (COM(2011) 152),
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 14 d. Komisijos komunikatą dėl tinkamų ES ir Europos kosmoso agentūros santykių užmezgimo (COM(2012) 671),
- atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimą 2004/578/EB dėl Europos bendrijos ir Europos kosmoso agentūros pamatinio susitarimo sudarymo¹,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 11 d., 2011 m. gegužės 31 d., 2011 m. gruodžio 2 d. ir 2013 m. gegužės 30 d. Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl piliečiams naudingos Europos Sąjungos kosmoso strategijos²,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,

¹ OL L 261, 2004 8 6, p. 63.

² Priimti tekstai, P7_TA(2012)0013.

- atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto nuomonę (A7-0338/2013),
- A. kadangi SESV 189 straipsnyje Europos Sąjungai aiškiai keliamas uždavinys parengti kosmoso politiką, siekiant skatinti mokslinę ir techninę pažangą, pramonės konkurencingumą ir įgyvendinti savo politiką;
- B. kadangi dėl naujų kosminių šalių, tokių kaip Kinija ir Indija, didėjant konkurencijai ES valstybių narių nacionalinio politinio svorio nebepakanka būsimiems uždaviniams šiame sektoriuje įveikti;
- C. kadangi kosmoso politika yra vienas iš pagrindinių strategijos „Europa 2020“ elementų;
- D. kadangi nesuskaičiuojama daugybė paslaugų, kuriomis piliečiai naudojami savo kasdieniame gyvenime, tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso nuo kosmoso, kaip antai televizija, spartusis internetas, navigacijos sistemos ar visoje Europoje taikoma automatinė pagalbos iškvietimo sistema „eCall“;
- E. kadangi Europos kosmoso pramonės sukurta konsoliduota apyvarta sudaro 6,5 mlrd. eurų ir joje dirba daugiau nei 34 500 aukštos kvalifikacijos darbuotojų; kadangi ekonomiškai sunkiu metu kosmoso pramonės, kaip sektoriaus, kuris turi dideles augimo ir inovacijų galimybes ir kuris kuria didelę pridėjamąją vertę sukuriančias darbo vietas, svarba turi būti labiau akcentuojama;
- F. kadangi šiuo metu vis dar nepakankamai koordinuojamos ES, valstybių narių ir EKA priemonės kosmoso politikos srityje, todėl dubliuojamos kai kurios struktūros ir negalima pasinaudoti sinergijos poveikiu; pabrėžia, kad aiškios kosmoso valdymo sistemos sukūrimas leis iš esmės padidinti veiksmingumą;
- G. kadangi EKA, kaip tarpvyriausybinių organizacijų, neturi oficialaus ryšio su Europos Parlamentu, o kartu ir jokio tiesioginio grįžtamojo ryšio su piliečiais, kuris, beje, egzistuoja visose Sąjungos politikos srityse;
- H. kadangi kosmoso pramonei reikalingos didelės investicijos ir būdingi neįprastai ilgi vystymosi ciklai, todėl jai labai svarbus planavimo nuoseklumas; kadangi šio planavimo nuoseklumo teikiamam matomumui labai padės stabili reglamentavimo sistema ir aiški valdymo sistema;
- I. kadangi europinės paleidimo įrenginių sistemos eksploatavimas gali būti indėlis į nepriklausomos prieigos prie kosmoso užtikrinimą;
- J. kadangi ES dabar yra priklausoma nuo neeuropinės karinės GNSS sistemos, o GALILEO sistema buvo sumanyta ir sukurta taip, kad būtų pavaldi civilinei valdžiai, ir liks jai pavaldi;
- K. kadangi komercinis pardavimas Europos kosmoso sektoriui yra kur kas svarbesnis negu jo pagrindiniams tarptautiniams konkurentams;

- L. kadangi palydovinės paslaugos yra labai svarbios teikiant informaciją augantiems skaitmeninės visuomenės sektoriams ir padeda siekti ES skaitmeninės darbotvarkės tikslų;
- M. kadangi, ekspertų vertinimu, per dešimt metų palydovinės navigacijos ir Žemės stebėsenos paslaugų rinka gali pasiekti 300 mlrd. JAV dolerių apimtį ir jau šiuo metu vakarinėse ES valstybėse narėse 6–7 proc. BVP priklauso nuo palydovinės navigacijos;
- N. kadangi dėl didėjančios belaidžio ryšio galimybių paklausos ir bangų sklidimo fizikinių savybių bei su tuo susijusio radijo dažnių stygiaus vis svarbiau tampa tarptautiniu lygmeniu suderinti spektro naudojimą;

Kosmoso politikos formavimas pagal Europos prioritetus

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą dėl ES kosmoso pramonės politikos; mano, kad Komisija turėtų susitelkti į kelias komunikate nurodytas kosmoso pramonės politikos priemones, norint, kad ekonomikos augimo potencialas kosmoso sektoriuje iš tikrųjų būtų išnaudotas;
2. pabrėžia, kad visi subjektai, įtraukti į būsimų ES kosmoso politikos sričių valdymą, įskaitant Komisiją, Europos GNSS agentūrą, EKA, nacionalines agentūras ir specializuotas agentūras, pvz., EUMETSAT, turi būti tarpusavyje susieti ir vykdyti savo funkcijas ilgą laiką;
3. mano, kad nacionalinės agentūros galėtų pateikti konkrečių pasiūlymų, kuriais būtų siekiama judėti šia kryptimi, kad Komisija galėtų suderinti valstybių narių indėlį ir apibrėžti ES viziją;
4. pabrėžia, kad Komisija turi kuo skubiau pateikti aiškų programos COPERNICUS (GMES) įgyvendinimo ir įvairių „Sentinel“ palydovų bei šiai sudėtingai sistemai pasiūlytų teisinės sistemos ir organizacinės struktūros plėtojimo ir diegimo veiksmų planą;
5. remia Komisijos ketinimą imtis priemonių nuosekliai ES reglamentavimo sistemai kosmoso srityje sukurti; pritaria tam, kad susiformuotų tikra ES kosmoso produktų ir paslaugų vidaus rinka; mano, jog yra svarbu, kad būtų suformuota ir išplėta tokia politika, kurią įgyvendinant nebūtų neigiamai veikiamos arba iškraipomos prekybos rinkos sąlygos; pažymi, kad konkurencinis neutralumas ir skaidrumas yra du Europos kosmoso politikos plėtojimo kertiniai akmenys;
6. pažymi, kad Komisija kol kas nėra išreiškusi horizontalaus požiūrio, kuriuo būtų siekiama, kad kosmoso politika ir jos tikslai būtų įtvirtinti įvairiose Sąjungos politikos srityse; ragina Komisiją ateityje tai padaryti atsižvelgiant į kosmoso politiką tokiose politikos srityse kaip telekomunikacijos, transportas, aplinka, žemės ūkis, saugumas ar kultūra;
7. pritaria Komisijos teiginiui, kad kosmoso telekomunikacijomis, navigacija ir Žemės stebėjimu iš jo ES teikiama strategiškai svarbių žinių, kurios deda pamatus ES išorės santykiams paramos vystymuisi ir humanitarinės pagalbos srityse;

8. ragina Komisiją pirmenybę teikti šiems aspektams: instituciniai klausimai; GALILEO ir COPERNICUS, kosmoso pramonė kaip augimo variklis ir užimtumo priemonė, su kosmosu susijusios veiklos poveikio vertinimas, nepriklausoma prieiga prie kosmoso, mokslinių tyrimų ir plėtros reikšmė, palydovinis ryšys, kosmoso stebėjimas ir sekimas, kosminės nuolaužos;
9. pritaria Komisijos minčiai, kad daugelis kosmoso sistemų komponentų yra dvejojo naudojimo arba karinio pobūdžio, todėl jiems taikoma 2009 m. gegužės 6 d. Direktyva 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo¹, su 2012 m. gruodžio 14 d. Direktyva 2012/47/ES padarytais pakeitimais dėl susijusių su gynyba produktų sąrašu, 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 428/2009, nustatantis Bendrijos dvejojo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą², arba Bendroji pozicija dėl ginklų eksporto arba Bendroji pozicija dėl ginklų eksporto; teigiamai vertina komunikate pateiktą pasiūlymą iki 2013 m. pabaigos pateikti oficialią ataskaitą Parlamentui dėl dvejojo eksporto kontrolės sistemos veikimo; ragina Komisiją, valstybes nares ir ES Tarybos Įprastinės ginkluotės eksporto darbo grupę (COARM) paaiškinti, kurią reglamentavimo sistemą reikėtų taikyti kiekvienai prekių ir technologijų kategorijai;

Instituciniai klausimai

10. pripažįsta, kad EKA per pastaruosius dešimtmečius kosmoso misijų srityje pasiekė laimėjimų Europai, ir ragina valstybes nares, kurios nėra EKA narės, apsvarstyti galimybę prie jos prisijungti ir daugiau bendradarbiauti; tačiau pažymi, kad didesnę veiklos efektyvumą, politinį koordinavimą ir atsakomybę ilguoju laikotarpiu galima pasiekti tik tuo atveju, jei EKA ir ES suartės bendradarbiaudamos, kad, be kita ko, būtų išvengta veiklos dubliavimosi ir sutapimo; ragina Komisiją labai išsamiai apsvarstyti, ar, pavyzdžiui, ateityje EKA, kaip tarpvalstybinę organizaciją, būtų galima įtraukti į Sąjungos valdymo struktūras, jei būtų manoma, kad ją pertvarkyti į Europos agentūrą veikiausiai nebūtų tikslinga;
11. pritaria tam, kad per tą laiką ES, labai glaudžiai bendradarbiaudama su EKA, turėtų labiau koordinuoti valstybių narių kosmoso politiką ir programas, kad būtų nustatytas tikras europinis požiūris, kartu užtikrinant, kad būtų paisoma EKA ir jos valstybių narių interesų; pažymi, kad tik esant europiniam požiūriui kosmoso pramonė turės galimybę tapti ir likti konkurencinga;
12. ragina Komisiją, valstybes nares ir EKA įsteigti tam tikrą koordinavimo grupę, kurios nariai reguliariai susitiktų ir suderintų kosmoso srities strateginius planus ir priemones, kad būtų išvengta struktūrų dubliavimosi ir būtų nustatytas bendras požiūris į tarptautinius klausimus ir forumus;
13. pažymi, kad dėl bet kokio intensyvesnio kariuomenės naudojimosi kosmoso įrenginiais jų naudojimas civilinėms reikmėms ir būsimos civilinės programos neturėtų būti mažinamos ar patirti apribojimų; ragina valstybes nares ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai inicijuoti

¹ OL L 146, 2009 6 10, p. 1.

² OL L 134, 2009 5 29, p. 1.

moraliskai pasenusios 1967 m. Kosminės erdvės sutarties persvarstymą arba sukurti naują teisinį pagrindą, pagal kurį būtų atsižvelgiama į technologijų pažangą, padarytą nuo septintojo dešimtmečio;

GALILEO ir COPERNICUS (GMES)

14. pabrėžia, kad didžiausias prioritetas turi būti teikiamas sistemos GALILEO užbaigimui ir programos COPERNICUS tęsimui, nes jos yra Europos kosmoso politikos flagmanai, kad 2014 m. iš tikrųjų būtų galima pradėti piliečiams teikti pirmąsias GALILEO paslaugas;
15. pabrėžia, kad EGNOS yra pirmoji veikianti europinė GNSS programa; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti diegti ir taikyti EGNOS sistemą įvairiose srityse, pvz., transporto sektoriuje;
16. apgailestauja, kad anksčiau kuriant Europos palydovinės navigacijos sistemą GALILEO būta vėlavimų; palankiai vertina tai, kad į orbitą paleisti keturi palydovai; pabrėžia, kad visuomenė turi būti geriau informuojama apie konkrečiai GALILEO ir apskritai Europos kosmoso pramonės pranašumus ir naudą, ir ragina Komisiją, ateityje paleidžiant GALILEO palydovus, ES sostinėse surengti viešus renginius siekiant reklamuoti GALILEO ir jos pritaikymo galimybes;
17. pabrėžia, kad ES turi informuoti žmones, pritraukti būsimus inžinierius, skleisti informaciją apie ES navigacijos palydovus ir pasiūlyti visiems naudotojams skirtą paskatų rinkinį, kad būtų naudojamos technologijos, tapusios veiksmingomis įdiegus GALILEO ir EGNOS sistemas;
18. yra įsitikinęs, kad siekiamas visiškas operacinis pajėgumas, paremtas 27 palydovų konsteliacija, atitinkamu atsarginių palydovų skaičiumi ir tinkama antžemine infrastruktūra, yra būtina sąlyga norint pasiekti GALILEO pridėtinę vertę, visų pirma didelio tikslumo ir nenutrūkstamo paslaugų teikimo požiūriu, o kartu gauti nemažą ekonominę ir visuomeninę naudą;
19. apgailestauja, kad dabar EGNOS sistema neapima visos ES teritorijos, ir ragina išplėsti šią sistemą į Europos pietus, rytus ir pietryčius, taip sudarant sąlygas taikyti ją visoje Europoje;
20. ragina Komisiją ir valstybes nares pranešti Parlamentui apie planus naudoti programą COPERNICUS ir programos GALILEO paslaugomis valstybinėms institucijoms, siekiant remti BSGP misijas ir veiksmus;

Kosmoso pramonė kaip augimo variklis ir užimtumo priemonė

21. pažymi, kad ne tik, bet visų pirma MVĮ reikalingas tam tikras „skubios pradžios“ finansavimas, kurį teikia valdžios institucijos, kad MVĮ turėtų pakankamai lėšų ilgalaikėms investicijoms į mokslinius tyrimus ir plėtrą; yra įsitikinęs, kad teikiant viešąjį finansavimą ir esant viešiesiems kosmoso pramonės produktų ir paslaugų pirkėjams gali būti skatinamos inovacijos, o kartu ekonomikos augimas bei kuriamos darbo vietos;
22. pakartoja, kad ES privalo pasinaudoti galimybe išplėtoti vartotojų grandies navigacijos

palydovų rinką, ir pabrėžia, kad svarbu parengti Europos GNSS agentūrai skirtą veiksmų planą, siekiant išplėsti GNSS rinką, kuri ateityje bus labai svarbi ES ekonomikai;

23. primena, kad naujos navigacijos palydovų taikmenos gali padėti padidinti saugumą, efektyvumą ir patikimumą tam tikrose srityse, įskaitant aviacijos, jūrų laivybos, kelių transporto ir žemės ūkio sektorius, kelių eismo saugą, mokesčių rinkimą, eismo ir stovėjimo aikštelių valdymą, laivyno valdymą, avarinį iškvietimą, prekių buvimo vietos nustatymą ir sekimą, prekių užsakymą internetu, laivybos saugą, skaitmeninius tachografus, gyvūnų gabenimą ir tvarų žemės dirbimą;
24. atkreipia dėmesį į komunikate paminėtą faktą, kad 60 proc. Europos palydovuose įmontuotos elektronikos šiuo metu importuojama iš JAV; ragina parengti iniciatyvą, pagal kurią, atsižvelgiant į šias aplinkybes, būtų išsiaiškinta, kaip apsaugoti slaptus ir asmens duomenis, taip pat ragina taikyti dabartinį viešųjų pirkimų procesą, siekiant, kur įmanoma, užtikrinti, kad kosmoso infrastruktūros įsigijimas iš valstybių narių būtų naudojamas kaip tolesnė šio sektoriaus augimo paskata;
25. primygtinai ragina Komisiją, EKA, EGA ir valstybes nares nustatyti ypatingos svarbos technologijas, atsižvelgiant į bendrą Europos savarankiškumo vystymo procesą, ir kurti mažiau nuo trečiųjų šalių priklausomas alternatyvas; primena, kad yra pavojus, jog, kilus nesutarimams, JAV galėtų išjungti arba užblokuoti Europos kosmoso infrastruktūrą;
26. ragina Komisiją ir valstybes nares Europos pramonės sektoriui kurti paskatas, skirtas kosmoso komponentus plėtoti Europos lygmeniu, kad pradėtų mažėti priklausomybė nuo importo iš trečiųjų šalių;
27. pažymi, kad ne kosmoso pramonės įmonės gali turėti naudos iš produktų, kurie yra kosmoso mokslinių tyrimų rezultatas; todėl ragina visas suinteresuotąsias šalis plėtoti mainus tarp kosmoso ir ne kosmoso pramonės dalyvių bei partnerystės principu vystyti technologijas, nes taip gali būti sukurtos visuomenei naudingos naujos inovacijos; pabrėžia, kad reikia daugiau skelbti daugiau informacijos apie konkrečią kosmoso pramonės naudą Europos gyventojų kasdienio gyvenimo sritims;
28. pabrėžia, kad ypač kosmoso paslaugų ir robotikos sektorius visų pirma MVĮ suteikia daug rinkos galimybių;
29. pabrėžia, kad autonominės ir pažangiosios robotų sistemos yra pagrindinės tolesnio kosmoso tyrimo technologijos; todėl atkreipia dėmesį į tai, kad turi būti veiksmingai naudojamos pagal programą „Horizontas 2020“ skiriamos europinės lėšos, visų pirma glaudžiai su rinka susijusiai veiklai;
30. pabrėžia, kad pakankami aukštos kvalifikacijos darbuotojų išteklių yra vienas iš konkurencingos Europos kosmoso pramonės pagrindų; todėl ragina visus susijusius dalyvius intensyviau plėtoti universitetų ir ekonomikos sektoriaus bendradarbiavimą bei skatinti jaunuosius talentus, visų pirma talentingas merginas, rinktis šį sektorių (pvz., sukurti nacionalines studijų programas ir mokymo planus, taip pat skelbti konkursus tyrėjams iš ES ir ne ES valstybių); taip pat pažymi, kad būtina pritraukti talentų iš trečiųjų šalių (taip pat iš jų susigrąžinant Europos talentus);

Prieiga prie kosmoso

31. pabrėžia prieigos prie kosmoso svarbą visoms valstybėms narėms ir komercinio pardavimo svarbą Europos kosmoso pramonei; kartu atkreipia dėmesį į tai, kad trečiųjų šalių institucinės rinkos Europos ekonomikos sektoriui iš dalies lieka neprieinamos; pabrėžia vienodų pradinių sąlygų reikšmę Europos ekonomikos sektoriui tarptautiniu lygmeniu; todėl ragina Komisiją naudojantis prekybos susitarimais (pvz., TTIP) skatinti abipusiškumą ir užtikrinti lygias galimybes ir sąžiningas konkurencijos sąlygas;
32. pabrėžia Europos paleidimo įrenginių vystymo ir eksploatacijos reikšmę nepriklausomai prieigai prie kosmoso; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares kartu su EKA ilguoju laikotarpiu išlaikyti ir išplėsti Europos paleidimo įrenginių sistemą ir paleidimo paslaugą;
33. mano, kad Europos kosmoso pramonė turėtų pasinaudoti esama Europos kosmoso infrastruktūra, kuri iš dalies finansuota europinėmis viešosiomis lėšomis;

Mokslinių tyrimų ir plėtros reikšmė

34. palankiai vertina tai, kad ir pagal naują bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą („Horizontas 2020“) 1,5 mlrd. EUR suma turi būti investuojama į kosmoso mokslinius tyrimus ir inovacijas; taip pat ragina Komisiją pagal programą „Horizontas 2020“ dalį biudžeto skirti palydovinio ryšio taikmenų moksliniams tyrimams ir plėtrai;
35. mano, kad visų pirma mokslinių tyrimų srityje būtinas didesnis ES, EKA ir valstybių narių veiklos koordinavimas; ragina šiuos tris veikėjus parengti bendrą mokslinių tyrimų planą laikotarpiui iki 2020 m. bei nustatyti bendrus kosmoso politikos prioritetus ir tikslus, siekiant susijusiems veikėjams, visų pirma ekonomikos sektoriuje, užtikrinti planavimo nuoseklumą; pabrėžia bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis mokslinių tyrimų srityje svarbą;
36. pabrėžia, kad labai svarbu plėtoti GNSS taikmenas ir paslaugas siekiant užtikrinti, kad investicijos į GALILEO infrastruktūrą būtų visapusiškai išnaudojamos ir kad GALILEO sistema būtų išvystyta pasiekiant visišką jos pajėgumą; pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad su GNSS sistema ir jos įdiegimu susijusiems moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai būtų skirtas tinkamas finansavimas; apgailestauja dėl to, kad sumažinus su EGNOS ir GALILEO sistemų taikymu susijusiems moksliniams tyrimams ir inovacijoms skiriamą finansavimą, stabdoma technologinė pažanga ir Europos Sąjungos pramonės pajėgumo augimas ir smarkiai vėluojama aplinkos požiūriu efektyviai įgyvendinti projektą, todėl ragina Komisiją sukurti priemones, suteikiančias galimybę mažosioms ir vidutinėms įmonėms lengviau gauti finansavimą;
37. pažymi, kad novatoriškų taikmenų plėtojimą Europoje lėtina įvairios kliūtys; todėl primena Komisijai, kad dar neatskleista kosmoso duomenų, kuriuos sukūrė Žemės stebėsenos ir palydovų programos, komercinio panaudojimo rinka; ragina Komisiją atlikti tyrimą siekiant nustatyti šias kliūtis (pvz., atsakomybė už kosminių objektų/nuolaužų padarytą žalą, netikrumas dėl paslaugų prieinamumo, abejonės dėl saugumo ir duomenų apsaugos, nepakankamas potencialo suvokimas, nepakankamas sąveikumas) ir pateikti galimus sprendimo pasiūlymus siekiant atverti tokias rinkas;

Palydovinis ryšys

38. pabrėžia, kad palydoviniam ryšiui tenka svarbus vaidmuo Europos kosmoso pramonėje, nes šio sektoriaus užsakymais užtikrinama, kad erdvėlaiviai ir paleidimo įrenginiai būtų nuolat išnaudojami, ir taip prisidedama prie nepriklausomos ES prieigos prie kosmoso tikslo; dėl šios priežasties atkreipia dėmesį į nepriklausomų naudingosios apkrovos pajėgumų, kurie atsiranda paleidžiant komercinius palydovus (vadinamasis priimto krovinio kiekis) ir kuriuos galima panaudoti naujų produktų ir technologijų bandymams kosmose, reikšmę, nes taip galima sumažinti ir išlaidas, ir laiką, kurie reikalingi, kad būtų įmanoma pasiūlyti naujas paslaugas;
39. pabrėžia, kad palydovinis ryšys yra veiksmingas būdas ekonomikos sektoriui ir visuomenei teikti daugialypės terpės paslaugas, jei jų iki tol nebuvo įmanoma teikti antžeminėmis technologijomis;
40. pabrėžia, kad palydoviniai tinklai yra svarbūs įgyvendinant ES skaitmeninės darbotvarkės tikslus, siekiant, kad visą ES teritoriją aprėptų plačiajuostis internetas, visų pirma atokiose vietovėse; todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad, atsižvelgiant į technologinį neutralumą, technologijų derinyje, kuris numatytas plačiajuosčio ryšio plėtrai, būtų tinkamai atsižvelgta į palydovinį internetą, pavyzdžiui, ES sanglaudos politikoje;
40. pabrėžia, kad krizinėse situacijose, pavyzdžiui, įvykus gaivalinei nelaimei, arba siekiant užtikrinti vidaus saugumą vis svarbesnė tampa logistinė palydovinio ryšio funkcija, nes palydoviniai duomenų ir bendravimo ryšiai yra nepaprastai svarbūs tokiu atveju, kai antžeminės infrastruktūros nėra arba ji sugriauta;
41. todėl ragina Komisiją išanalizuoti dabartinį palydoviniam ryšiui reikalingų radijo dažnių prieinamumą ir būsimą jų poreikį ir per kitą Pasaulinę radijo ryšio konferenciją pasirūpinti, kad skirstant pasaulinius ir regioninius radijo dažnius būtų tinkamai atsižvelgta į ES interesus ir į palydovinio ryšio sektoriaus interesus;
42. mano, kad inovacijų potencialas palydovinio ryšio srityje dar toli gražu neišnaudotas; nurodo naujausių technologijų, kaip antai lazerinių ryšių terminalų (angl. Laser Communication Terminals, LCT) arba taip pat didelio našumo palydovų (angl. High Throughput Satellites“, HTS), galimybes, siekiant patenkinti vis intensyvesnių duomenų mainų, kai keičiamasi vis didesniu duomenų kiekiu, poreikį;
43. pabrėžia, kad Europa savo technologinį pranašumą palydovinio ryšio srityje gali išlaikyti tik tuo atveju, jei mokslinių tyrimų pastangos šioje srityje bus tęsiamos Europos lygmeniu;

Kosminės nuolaužos

44. pabrėžia, kad kosmoso infrastruktūra yra įvairių paslaugų, kuriomis kasdieniame gyvenime naudojasi ekonomikos sektorius ir visuomenė, pagrindas; atkreipia dėmesį į tai, kad šios infrastruktūros praradimas, pavyzdžiui, susidūrus palydovui ir kitiems kosminiams objektams ar nuolaužoms, gali pakenkti ekonominės veiklos vykdytojų ir piliečių saugumui;
45. pažymi, kad kosminės nuolaužos tampa vis didesnė problema; todėl ragina Komisiją ir

valstybes nares parengti kosmoso pasaulinio valdymo sistema; taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares pasinaudojant visais diplomatiniais kanalais skatinti trečiąsias šalis pasirašyti ES parengtą Veiklos atvirame kosmose kodeksą;

46. ragina Komisiją kuo greičiau Europos lygmeniu paremti šių metų pradžioje pasiūlytos kosmoso stebėjimo ir sekimo paramos programos įtvirtinimą, siekiant užtikrinti didesnę nepriklausomybę nuo JAV institucijų, kurios leidžia įspėjimus apie susidūrimą;

47. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Nors kosmoso pramonė yra nišinis sektorius, kuriame dirba tik kiek mažiau kaip 35 000 aukštos kvalifikacijos darbuotojų, jo metinė konsoliduota apyvarta sudaro daugiau kaip 6,5 mlrd. EUR. Nesuskaičiuojama daugybė paslaugų tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso nuo kosmosu grindžiamos technologijos. Kosmosas taip pat yra augimo ir inovacijų varomoji jėga. Iš techninių kosmoso pramonės laimėjimų turi naudos daugybė ne kosmoso sektorių. Daugelyje sričių, pavyzdžiui, palydovinio ryšio paslaugų, Europos ekonomikos sektorius yra lyderis.

Vis dėlto pirmaujanti kosmoso šalis tebėra JAV, o tam nemažą reikšmę turi biudžeto dalis, investuojama į civilinę ir karinę kosmoso veiklą. Tačiau jau ir kitos šalys, tokios kaip Kinija ar Indija, kosmoso srityje žengia į priekį. Todėl mes, europiečiai, turime savęs paklausti, ar norime ir ateityje užimti tam tikras lyderio pozicijas ir geriausiu atveju jas plėtoti, ar tik vyti kitas šalis.

Europos Parlamentas visada pasisakė už didelių užmojų Europos kosmoso politiką, kaip ir šiame pranešime savo iniciatyva.

Komisija savo 2013 m. vasario 28 d. komunikate siūlo daugybę įvairių priemonių, kurių tikslas – „ekonomikos augimo potencialo kosmoso sektoriuje išnaudojimas“. Europos Parlamentas taip pat mano, kad kosmoso pramonė turi didelį potencialą skatinti augimą, kurti darbo vietas ir taip siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų.

Tam ateinančiais mėnesiais ir metais bus labai svarbūs keli pagrindiniai pasirinkimo klausimai. Pirmiausia labai svarbu geriau koordinuoti ES, EKA ir valstybių narių veiklą kosmoso srityje, siekiant išvengti struktūrų dubliavimosi ir sutelkti jėgas. Pagaliau ES reikalinga tikra kosmoso pramonės vidaus rinka sukuriant nuoseklią teisinę sistemą, tačiau nesiekiant visiškai suderinti valstybių narių teisės aktų. Toks pusiausvyros išlaikymas yra vienas iš didžiausių ateities uždavinių.

Be to, Europos ekonomikos sektorius, padedamas Europos politikos, turėtų susitelkti į tas sritis, kurioms jau šiandien būdingas didelis augimo ir inovacijų potencialas. Tarp jų neabejotinai yra Europos palydovinės navigacijos sistema GALILEO, Europos Žemės stebėsenos programa COPERNICUS (GMES) ir palydovinis ryšys apskritai.

24.9.2013

UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

ES kosmoso pramonės politika. Ekonomikos augimo potencialo kosmoso sektoriuje išnaudojimas
(2013/2092(INI))

Nuomonės referentė: Tarja Cronberg

PASIŪLYMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pritaria 2013 m. vasario 28 d. Komisijos komunikatui pavadinimu „ES kosmoso pramonės politika. Ekonomikos augimo potencialo kosmoso sektoriuje išnaudojimas“ (COM(2013) 108) kaip svarbiam žingsniui siekiant ES strateginės kosminių technologijų nepriklausomybės; ragina Komisiją ir valstybes nares labiau stengtis stiprinti pajėgumus, kuriais būtų užtikrintos nepriklausomos galimybės patekti į kosmosą naudojant Europos paleidimo įrenginius ir palydovus; pabrėžia, kad reikia remti pastangas stiprinant Europos bendradarbiavimą šiame sektoriuje siekiant įveikti didžiulį susiskaldymą, visų pirma susijusį su institucijų poreikiu; yra įsitikinęs, kad tik labiau ekonomiškai veiksminga ir konsoliduota Europos kosmoso pramonė gali būti konkurencinga tarptautiniu mastu; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti papildomumą, Europos kosmoso pramonės politiką privaloma toliau formuoti derinant su Europos kosmoso agentūra;
2. pabrėžia, kad prieš nusprendžiant dėl naujų iniciatyvų ir skirtinų ES lėšų reikia iš pradžių išaiškinti ES siekių, ypač susijusių su jos strateginiais ir geopolitiniais uždaviniais, mastą; atkreipia dėmesį į tai, kad Komunikate neapibrėžiamas ES kosmoso pramonės politikos ir bendrosios saugumo ir gynybos politikos (BSGP) ryšys; mano, kad ES kosmoso politiką reikėtų laikyti naudinga BSGP priemone, kuria užtikrinama geresnė kosmoso civilinių ir karinių priemonių sąveika, perteikianti dvejojimą BSGP civilinį ir karinį vaidmenį; ragina Komisiją, valstybes nares ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai aiškiai apibrėžti galimą šio sektoriaus indėlį į BSGP, civilinės ir karinės sąveikos pobūdį ir mastą, šių technologijų vaidmenį veiksmingai įgyvendinant humanitarinės pagalbos operacijas ir nuspėjant migracijos srautus bei konfliktų arba gaivalinių nelaimių pasekmes, taip pat reikšmę BSGP

operacijoms bei kitiems ES veiksams ir misijoms konfliktų prevencijos, ginklų kontrolės, masinio naikinimo ginklų technologijų neplatavimo, kovos su terorizmu, migracijos ir sienų kontrolės srityse; ragina Komisiją ir valstybes nares pranešti Parlamentui apie planus naudoti programa „Copernicus“ ir programos „Galileo“ paslaugomis valstybinėms institucijoms, siekiant remti BSGP misijas ir veiksmus;

3. ragina Komisiją ir valstybes nares pranešti Parlamentui, kaip pagal nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą būtų galima vykdyti karinį kosmoso bendradarbiavimą; rekomenduoja didinti Komisijos, EKA, Europos gynybos agentūros (EGA) ir Europos išorės veiksnių tarnybos (EIVT) bendradarbiavimo lygį bendrai kuriant ir naudojant ES kosminius įrenginius pagal BSGP vykdomoms misijoms ir veiksams remti;
4. pritaria Komisijos teiginiui, kad kosmoso telekomunikacijomis, navigacija ir Žemės stebėjimu iš jo ES teikiama strategiškai svarbių žinių, kurios deda pamatus ES išorės santykiams vystomosios paramos ir humanitarinės pagalbos srityse;
5. pabrėžia programos „Copernicus“ (anksčiau Europos Žemės stebėsenos programa angl. GMES) saugumo aspektą, visų pirma prevencijos ir atsako į krizę programas, humanitarinę pagalbą ir bendradarbiavimą, konfliktų prevenciją, įskaitant tarptautinių sutarčių laikymosi stebėjimą, ir jūrų stebėjimą;
6. primygtinai ragina Komisiją laikytis su programa „Galileo“ susijusio tvarkaraščio ir finansinės programos; pabrėžia jos dvejopą panaudojimą – kaip radijo navigacijos ir buvimo vietos nustatymo funkcijos, įskaitant svarbias tiek civilinės, tiek karinės veiklos programas, ypač galimybę valstybėms narėms kariniais tikslais naudoti paslauga valstybinėms institucijoms (angl. PRS); pabrėžia, kad reikia išaiškinti, koku mastu bus naudojama paslauga valstybinėms institucijoms ir kitomis paslaugomis BSGP arba nacionalinių karinių misijų tikslais už ES sistemos ribų;
7. atkreipia dėmesį į komunikate paminėtą faktą, kad 60 proc. Europos palydovuose įmontuotos elektronikos šiuo metu importuojama iš JAV; ragina parengti iniciatyvą, pagal kurią, atsižvelgiant į šias aplinkybes, būtų išsiaiškinta, kaip apsaugoti slaptus ir asmens duomenis, taip pat taikyti dabartinį viešųjų pirkimų procesą, siekiant, kur įmanoma, užtikrinti, kad kosmoso infrastruktūros įsigijimas iš valstybių narių būtų naudojamas kaip tolesnė šio sektoriaus augimo paskata; pripažįsta, kad kosmoso sektoriaus darbuotojai yra labiausiai išsilavinę ir turintys daugiausiai technologinių įgūdžių; tačiau pažymi, kad sektoriui ir toliau trūksta pagrindinių specialiųjų įgūdžių – nuo kompetencijos inžinerijos srityje iki mokslinių laipsnių fizikos srityje, ir šią problemą privaloma spręsti; primygtinai ragina Komisiją, EKA, EGA ir valstybes nares nustatyti ypatingos svarbos technologijas, atsižvelgiant į bendrą Europos savarankiškumo vystymo procesą, ir kurti mažiau nuo trečiųjų šalių priklausomas alternatyvas; primena pavojų, kad, kilus nesutarimams, JAV galėtų išjungti arba užblokuoti Europos kosmoso infrastruktūrą;
8. pritaria Komisijos minčiai, kad daugelis kosmoso sistemų komponentų yra dvejopo naudojimo arba karinio pobūdžio, todėl jiems taikoma 2009 m. gegužės 6 d. Direktyva 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo¹, su 2012 m. gruodžio 14 d. Direktyva 2012/47/ES padarytais pakeitimais dėl susijusių su

¹ OL L 146, 2009 6 10, p. 1.

gynyba produktų sąrašu, 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 428/2009, nustatantis Bendrijos dvejojo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą¹, arba Bendroji pozicija dėl ginklų eksporto arba Bendroji pozicija dėl ginklų eksporto; teigiamai vertina komunikate pateiktą pasiūlymą iki 2013 m. pabaigos pateikti oficialią ataskaitą Parlamentui dėl dvejojo eksporto kontrolės sistemos veikimo; ragina Komisiją, valstybes nares ir ES Tarybos Įprastinės ginkluotės eksporto darbo grupę (COARM) paaiškinti, kurią reglamentavimo sistemą reikėtų taikyti kiekvienai prekių ir technologijų kategorijai;

9. pritaria, kad pagal Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintąją bendrąją programą ir programą „Horizontas 2020“ daugiau dėmesio skiriama kosmoso tyrimų ir inovacijų rėmimui, nes tai privalo būti išankstinė sąlyga tolesniam šios srities vystymuisi, taip pat pritaria tam, kad daugiametėje finansinėje programoje (DFP) 3786 mln. EUR skiriami Europos Žemės stebėsenos programai „Copernicus“, pagal kurią bus teikiamos patikimos, laiku teikiamos ir tikslios paslaugos stebėti aplinką pasauliniu mastu, suvokti ir sušvelninti klimato kaitos poveikį ir padėti reaguoti į krizes;
10. susirūpinęs pažymi, kad dėl bet kokio intensyvesnio kariuomenės naudojimosi kosmoso įrenginiais neturėtų sumažėti ar patirti apribojimų naudojimas civilinėms reikmėms ir būsimoms civilinėms programoms; ragina valstybes nares ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai inicijuoti morališkai pasenusios 1967 m. Kosminės erdvės sutarties persvarstymą arba imtis iniciatyvos, kad būtų sukurtas naujas teisinis pagrindas, pagal kurį būtų atsižvelgiama į technologijų pažangą nuo 1960 m.; pabrėžia, kad reikia skubiai mažinti susidūrimo riziką, kylančią dėl daugėjančių palydovų ir kosminių šiukšlių; palankiai vertina Komisijos iniciatyvą pasiūlyti organizacinę sistemą, pagal kurią būtų sukurta ir veiktų Europos kosmoso stebėjimo ir sekimo sistema (angl. SST); taip pat teigiamai vertina ES finansuojamą Tarptautinį veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodeksą, nes juo siekiama užtikrinti didesnę saugą, saugumą ir tvarumą kosmose, pabrėžiant, kad užsiimant veikla kosminėje erdvėje ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama atsargumui, išsamiam patikrinimui ir tinkamam skaidrumui, taip siekiant sukurti viso pasaulio kosmoso dalyvių tarpusavio pasitikėjimą; mano, kad bet kuri nauja programa privaloma atsižvelgti į visų valstybių narių nuomones ir kad bet kuri nauja programa privalo būti strategiškai parengta, atsižvelgiant į ilgalaikes pramonės perspektyvas, veiksmingai užkertant kelią ginklavimosi kosmose varžyboms, taip pat užtikrinamas žalingos veiklos įsikišant į kosminius objektus uždraudimas;
11. primena Komisijai ir valstybėms narėms, kad reikia gilinti tarptautinį bendradarbiavimą kosmoso reikalų srityje; ragina plėtoti aukštesnio lygio bendradarbiavimą su partneriais, pvz., Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Rusija ir Kinija, siekiant sustiprinti taikų bendradarbiavimą kosmose.

¹ OL L 134, 2009 5 29, p. 1.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	24.9.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 52 -: 6 0: 5
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Susy De Martini, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Laurence J.A.J. Stassen, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Eleni Theoharous, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Biljana Borzan, Kinga Gál, Metin Kazak, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Norbert Neuser, Doris Pack, Jean Roatta, Potito Salatto, Marietje Schaake, Alf Svensson, Renate Weber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	José Manuel Fernandes, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Isabella Lövin, Antonio Masip Hidalgo, Antigoni Papadopoulou, Jarosław Leszek Wałęsa

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	7.10.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 38 -: 6 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Fabrizio Bertot, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Kent Johansson, Romana Jordan, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Marisa Matias, Angelika Niebler, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Adina-Ioana Vălean
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Maria Badia i Cutchet, Antonio Cancian, António Fernando Correia de Campos, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Marian-Jean Marinescu, Alajos Mészáros, Mario Pirillo, Laurence J.A.J. Stassen
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ramon Tremosa i Balcells